

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Силабус вибіркової дисципліни

ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕКЛАД

(за навчальним планом 2020 року)

підготовки

спеціальності

Освітньо-професійна програма

бакалавра

035 Філологія

Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни **«Військовий переклад»** підготовки бакалавра галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія» за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад»

Розробник: Бєлих О. М., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької філології
протокол №5 від 24.11.2020 р.

Завідувач кафедри: Застровська С. О.

І. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 4
		Семестр 8-й
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 20 год. Консультації 8 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 70 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Німецька

ІІ. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Белих Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38095 2488295
	Belych@vnu.edu.ua
Дні занять	https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/filologiya_osvita_2.pdf

ІІІ. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус навчальної дисципліни «Військовий переклад» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» підготовки бакалавра галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія».

Запропонований курс є вибірковою дисципліною, яка входить до циклу фахової підготовки та викладається на четвертому курсі протягом другого семестру.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є військовий переклад.

2. Пререквізити курсу. Для оптимального опанування навчальною дисципліною «Військовий переклад» студентам необхідно вивчати наступні навчальні дисципліни: «Вступ до перекладознавства», «Академічне письмо і риторика», «Теорія і практика перекладу» та мати хороші знання з граматики і лексикології німецької мови.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Військовий переклад» – формувати та розвивати знання, вміння та навички, необхідні для виконання усного та письмового перекладу текстів військової тематики з німецької мови на рідну та навпаки; вміння та навички, необхідні для забезпечення усного послідовного та синхронного перекладу з німецької мови на рідну та навпаки. **Завданням** курсу є знання найголовніших понять у військовій галузі; військової, військово-технічної, військово-ділової, військово-наукової термінології, її значення й сфери вживання; типових проблем, що виникають під час галузевого перекладу; уміння здійснювати переклад з урахуванням лексико-семантичних особливостей військових текстів: переклад власних назв термінів, неологізмів, а також слів, що не мають безпосередніх лексичних відповідників; здійснювати переклад військових текстів з урахуванням граматичних аспектів перекладу, зокрема особливості перекладу безособових форм дієслова, поширених в військово-публіцистичних та суспільно-політичних текстах; здійснювати переклад матеріалів військових газет та журналів; володіти навичками реферування та анотування іноземною мовою військових текстів; володіння навичками користуватися словниками та іншою довідковою літературою; навичками пошуку інформації.

4. Результати навчання (компетеності).

Навчальна дисципліна передбачає формування таких загальних і фахових компетентностей:

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та практики перекладу мов, що вивчаються;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами;
- здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності;
- здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад);
- здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними;
- забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів;
- послуговуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Militärsprachmittler. Militärsprache.						
Thema 1. Ausbildung der Militärsprachmittler. Einsatzbereiche und Aufgaben der Militärsprachmittler.	15	2	2	10	1	СЗ+Д+ТНТ
Thema 2. Militärsprache.	17	2	4	10	1	СЗ+Д+ТНТ+МКР
Thema 3. Organisationsstruktur der Bundeswehr.	17	4	2	10	1	
Змістовий модуль 2. Pragmatische Eigenschaften der Militärsprache						10 б.
Thema 4. Kommunikativ-pragmatische Besonderheiten der Militärsprache.	17	4	2	10	1	СЗ+Д+ТНТ
Thema 5. Militärische Texte der Bundeswehr.	17	2	4	10	1	СЗ+Д+ТНТ+МКР
Змістовий модуль 3. Lexikalisch-semantische Eigenschaften der Militärsprache						
Thema 6. Militärwortschatz.	17	4	2	10	1	СЗ+Д+ТНТ

Thema 7. Terminologieverwaltung und terminologischer Eintrag.	20	4	4	10	2	СЗ+Д+ +ТНТ+ МКР
Всього годин / балів	120	22	20	70	8	20 б.

*Форма контролю: СЗ – семінарське заняття, Д – доповнення, ТНТ – тренінг наукових термінів, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає:

- 1) самостійну підготовку до семінарських занять;
- 2) укладання словника військових термінів;
- 3) підготовку та представлення реферату на обрану тему.

Тематика рефератів

1. Загальне поняття про безпеку і оборону.
2. Порівняння основних статей статутів збройних сил України і Німеччини.
3. Поняття колективної безпеки.
4. Види миротворчих операцій.
5. Загальна структура збройних сил Німеччини.
6. Загальна структура збройних сил України.
7. Стратегічні сили України та Німеччини. Особливості перекладу.
8. Особливості перекладу родів військ, служб, частин і підрозділів.
9. Система підготовки офіцерських кадрів.
10. Первинна військова підготовка.
11. Стройова та фізична підготовка збройних сил.
12. Основи радіообміну та захист від зброї масового ураження.
13. Переклад штабних та бойових документів.
14. Стрілецька зброя та ракетно-артилерійське озброєння.
15. Бронетанкова техніка, авіаційна техніка і озброєння.
16. Види бойових дій та забезпечення.

Критерії оцінювання самостійної роботи (реферат, тези максимум – 20 балів)

Бали	Критерії оцінювання
18-20	Реферат виконано на високому рівні. Автор ерудований у досліджуваній проблемі, вміє критично оцінити наукові факти, бачить перспективу дослідження. Простежується самостійність суджень і творчий підхід до підготовки реферату чи тез. Основні положення дослідження аргументовані й проілюстровані прикладами.
15-17	Автор компетентний у досліджуваній темі, вміє виділити проблемну ланку в роботі, аналізувати й інтерпретувати факти, володіє науковою термінологією. Подекуди зустрічаються певні технічні огріхи.
11-14	Якісний індикатор простежується досить чітко. Автор володіє інформацією, проте немає системності у викладі матеріалу. Відсутня самооцінка одержаних результатів. Зустрічаються стилістичні й орфографічні огріхи.
7-10	Робота репродуктивна. Виклад матеріалу безсистемний. Наявні посилання недоречні. Автор використовує чужу думку при аргументації своєї точки зору.
1-6	Якісний індикатор простежується нечітко. В роботі багато зайвої інформації, відсутні посилання.
0	Студент не підготував реферат/тези.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи студентів під час аудиторних занять за участь у дискусіях і обговореннях текстів військової тематики. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 40 балів, максимальна кількість балів обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів), при цьому середній бал множимо на коефіцієнт 8.

- Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни.

- Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни;

- Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і написання письмових робіт і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни;

- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на аудиторних заняттях і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з дисципліни.

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо студент не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом. Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Будь-які форми академічної недоброчесності не толеруються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність), він може здати семінар викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#).

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістових модулів (20 балів максимально), а також при підготовці та презентації реферату на обрану тему (теми рефератів додаються) (20 балів максимально). Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання становить 40 балів.

Заліковий контроль, який здійснюється викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента. Підсумковий контроль успішності здобувача освіти (залік) складається з двох частин: 1) письмова: переклад запропонованого уривку тексту на військову тематику (10 балів), тестове опитування знань з предмету (30 тестів, кожен з яких оцінюється на 1 бал); 2) усна: відповідь на одну з тем, запропонованих у питаннях до заліку (20 балів). На залік виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Сумарна кількість балів, яку здобувач освіти отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку.

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем, або перездати якусь тему чи підготувати наукові тези).

Підсумкову оцінку з навчальної дисципліни можна виставити без складання заліку за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо студент успішно виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється у день проведення заліка за умови обов'язкової присутності студента.

Студенти складають залік згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. Якщо студент не склав залік з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ:

Поточний контроль (max = 40 балів)				Підсумковий контроль (max = 60 бал.)		Загальна к-сть балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3		
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ3	Сам. робота	Пись мова частин а	Усна відповідь	
5	5	10	20	40	20	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 – 74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. Основна література

1. Балабін В. В. Теоретичні засади військового перекладу в Україні : Монографія. Київ: Логос, 2018. 492 с.

2. Златніков В. Г. Практичний курс з вивчення іноземної мови для курсантів 4 курсу за спеціальністю “Журналістика”. К.: ВІКНУ імені Тараса Шевченка, 2015. 236 с.

3. Лісовський В. М. Професійний стандарт офіцера військового управління тактичного рівня Збройних Сил України з військового перекладу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією Військовий переклад (за мовами) / Б. В. Кременецький, В. В. Левчик, В. В. Балабін. К.: ВІКНУ, 2016. 54 с.

Додаткова література

4. Лісовський В. М. Військово-спеціальний переклад. Підручник. Том 1 / за ред. В. В. Балабіна. К.: ВІКНУ, 2017. 429 с.

5. Лісовський В. М. Військово-спеціальний переклад. Підручник. Том 2 / за ред. В. В. Балабіна. К.: ВІКНУ, 2017. 410 с.

6. Лісовський В. М. Військово-спеціальний переклад. Підручник. Том 3 / за ред. В. В. Балабіна. К.: ВІКНУ, 2017. 585 с.

7. Begriffe: Bundeswehr von A-Z. URL: <https://www.bundeswehr.de/de/ueber-die-bundeswehr/begriffe-bundeswehr-glossar> (дата зверення 20.07.2021).

8. Die Sprache der Soldaten. URL: <https://www.grin.com/document/30979> (дата зверення 20.07.2021)